

že v právu dozoru je zásadně obsaženo právo učiniti opatření nápravné, t. j. vydati takový dozorcí akt, který je způsobilý a nutný, aby účele bylo dosaženo. Zásadu tu uznává jak judikatura (srov. Boh. A 6565, Budw. A 1382), tak i písemnictví (srov. Hoetzel: Záruky a exekuční prostředky, str. 42). Takovému dozorcímu zákroku nemůže brániti ani okolnost, že odpomoci proti nezákonným usnesením advokátní komory by bylo možno dosíci i vyvoláním rozhodnutí o odvolání proti nálezu disciplinární rady, při kteréžto příležitosti by si ovšem nejvyšší soud otázku zákonitosti usnesení valné hromady neb výboru ad-

vokátní komory řešil jakožto otázku prejudicielní. Neboť přípustnost řádných opravných prostředků proti nálezům disciplinární rady advokátní komory nemůže brániti dozorcímu zákroku proti usnesením advokátní komory a jejího výboru již proto, že pozitivní předpis nic opačného nestanoví a dozorcí právo obsahuje pojmově možnost kdykoli zjednatí stav odpovídající zákonu, a to i přes rámec a předpoklady postupu instanačního a tedy i bez ohledu na to, zda instanační rozhodnutí, které je závislé od činnosti strany, bude vyvoláno či nikoli (srov. Hoetzel: Záruky, str. 39 a Boh. A 10.316). Frydrych.

Literatura.

Dr. Adolf Štafl: **Stavební uzávěra** (vl. nař. č. 185/1939 o účelném zastavování obcí), 1939, stran 31, cena K 9.—

Cit. vládní nařízení jest velmi stručné, obsahuje jen čtyři paragrafy a právě proto jest velmi důležité, že vydáno bylo s důkladným komentářem, který sepsal osvědčený znalec stavebního práva Dr. Štafl. Z komentáře citujeme: »Obec pražská snažila se několikrát o uzákonění stavební uzávěry, dokládaje, že jest jí finančně nemožno prováděti veřejná zařízení, k nimž podle zákona jest povinna, současně s rozvojem stavebního ruchu v jednotlivých oblastech. Dokazovala, že jest neúčelno a hospodářsky neúnosno prováděti veřejná zařízení tam, kde není naděje, že celá širší oblast v dohledné době se zastaví.

Statisticky prokázala, že v různých částech Velké Prahy je velký počet pozemků opatřených kanalizací (velká část z nich i komunikacemi a vodovodem) a že tyto pozemky postačily by pro stavbu více než 8.000 domů jedno až čtyřpatrových, způsobilých pro osídlení cca čtvrt milionu osob. Zatím co tyto oblasti veřejnými zařízeními opatřené nebyly využity, musila milionovým nákladem zřizovati nová zařízení na periferiích kde občanstvo dříve

— třeba po postavení jen několika domů — dožadovalo se jejich zřízení.

Teprve opatření Stálého výboru ze dne 27. října 1938, č. 261 Sb. z. a n. o odstraňování stavebních a komunikačních závad v obcích znamená přelom v nazírání na stavební uzávěru vůbec. Na této cestě důsledně pokračuje i vládní nařízení ze dne 16. června 1939, č. 185 Sb. z. a n. o účelném zastavování obcí. Tím dostává se obcím možnosti usměrnění stavebního vývoje a soustředění zastavovací činnosti na území, která jsou nebo v dohledné době budou vybavena veřejnými zařízeními.«

Dr. Štafl poukazuje na dosavadní konstatní rozhodování nejv. správního soudu, že obec nemohla brániti nevhodnému zastavení, poněvadž pozitivními předpisy stavebního řádu byla na jisto postavena povinnost obce zřizovati komunikace a kanalisace (povinnost zříditi vodovody stavebním řádem obcím nebyla uložena), třebaž uskutečněním veřejných zařízení ne zcela využitých nastalo neúměrné zvýšení nákladů správy obecní nebo obec k jich realizaci neměla dostatečných finančních prostředků. Nyní důvodem pro odepření povolení k parcelaci pozemků na stavební místa dle § 1 cit. nař. jest potřeba zabezpečení účelného a soustavného vývoje obce ať již s hlediska hospodářného, bezpečnostního, komunikačního, zdravotního a pod. (výpočet těchto hledisek jest demonstrativní —

arg. »zejména«). Nutno ovšem zdůraznit, že nedostatek osvětlování, komunikací a nedostatek dlažby není důvodem pro použití stavebně právních omezení podle cit. ustanovení, třebaže s hlediska bezpečnostního vzniká značná závada.

Stavební uzávěra jest v odst. 3, § 1 omezena. Stavební úřad nemůže totiž z důvodu nedostatku veřejných zařízení odeprítí povolení k rozdělení pozemků na staveniště, resp. povolení k přeměně parcel pozemkových v parcely stavební v těchto případech:

1. když žadatelé (t. j. parcelant nebo stavebník) zabezpečí sami na dobu nedostatku těchto zařízení provedení takových náhradních opatření, jež stavební úřad uzná za způsobilá, aby zabránila vzniku veřejných závad,

2. když jde o stavbu určenou k účelům z emědělským,

3. když projednává se stavba, kterou by mělo býti jen doplněno zastavění jednotlivých stavebních skupin budov již provedených a pravoplatně povolených.

Ve výkladu dospívá Dr. Štafl k důležitému názoru, že náhradními opatřeními ve smyslu § 1, odst. 3 myslí se pořízení provisorní kanalisace a vodovodu nebo provisorní cesty.

Usnesení o použití stavebně právních omezení zasahuje pochopitelně do práv majitelů pozemků rozhodnutím tím dotčených, takže jest nutno, aby tito k obraně svých subjektivních práv měli možnost dovéděti se o tomto usnesení. Forma vyhlášení jest vládním nařízením přímo stanovena. Usnesení musí býti vyhlášeno na obecní desce a to po dobu 15 dnů, ve kteréžto době jest také podati námítky.

Komentář Dra Štafla přináší tolik věcného materiálu, že prakse tu nalézá spolehlivé vysvětlivky ke všem důležitým zákonným i souvisejícím otázkám.

Koblížek.

Dr. Tomáš P u m p r: **Rejstřík německých právních norem s platností pro Čechy a Moravu, 1939, cena K 8.—.**

V úvodu k této knize píše Dr. J. Hoffmann:

»Říšské právo v Protektorátu vyvěřá ze dvou zdrojů: jednak je to zmocnění, jehož se dostalo článkem 5., odst. 4 výnosu Vůdce a říšského kancléře ze dne 16. března 1939 a nařízením o zákonodárném právu v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 7. června 1939, Ř. Z. I, str. 1039 říšskému protektorovi v Čechách a na Moravě, jednak jsou to čl. 11 a čl. 13 cit. výnosu, které umožňují normativní zásahy centrálních říšských činitelů. Obojího zmocnění bylo používáno, takže po sedmiměsíčním trvání Protektorátu je náš právní řád již do značné míry prostoupen předpisy říšskými. Z doby vojenského obsazení přicházejí v úvahu ještě předpisy vojenské a přidružené civilní správy.

Evidence těchto norem je stížena tím, že někdy nedocházelo jen k vydání nové říšské normy platné jen pro Protektorát nebo též pro Protektorát, nýbrž i k pouhé recepci starších říšských předpisů bez nové jejich publikace.«

Práce Dra Pumpy, shrnující období od 15. března 1939 až do 15. října 1939, je pro praxi velmi záslužná. Rejstřík totiž není jen pouhým soupisem hesel, nýbrž orientuje systematicky o důležitějších úsecích příslušné materie (na př. heslo »židé« nejprve poukazuje na čl. 2 výnosu ze dne 16. března 1939, dále na nařízení šéfů civilní správy u vojenských skupin a konečně na nařízení o židovském majetku z 21. června 1939 s prováděcím výnosem). Každé heslo spolehlivě informuje o všech různorodých předpisech tak, že právník má jisté a pevné vodítko pro svůj názor a rozhodnutí. Jest tudíž rejstřík nejen nutným doplňkem sbírky »Nových zákonů a nařízení«, na kterou se odvolává, ale také samostatnou příručkou, v dnešní době pro orientaci právníka nezbytnou.

Koblížek.

Po časopisech.

Ručení dráhy za války.

»Průmyslový věstník« v čís. 45, roč. 26 uveřejňuje pod uvedeným titulem toto zajímavé pojednání:

Bude jistě zajímaví stanovisko našeho Nejvyššího soudu k otázce ručení dráhy

za války. Hlavním problémem jest, zda a pokud lze válku a válečné poměry pokládati za »vyšší moc«, jež dráhu zprostňuje ručení. Pojem vyšší moci určuje Nejvyšší soud takto:

Vyšší moc jest neobyčejná událost, která ani nejvyšší možnou opatrností, ani nej-